



## Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (druga izba w składzie powiększonym)

z dnia 13 lipca 2018 r. \*

Polityka gospodarcza i pieniężna – Nadzór ostrożnościowy nad instytucjami kredytowymi – Artykuł 4 ust. 1 lit. d) i art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1024/2013 – Obliczanie wskaźnika dźwigni – Odmowa udzielenia przez EBC stronie skarżącej zezwolenia na wyłączenie z obliczania wskaźnika dźwigni ekspozycji spełniających określone warunki – Artykuł 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 – Uprawnienia dyskrecyjne EBC – Naruszenia prawa – Oczywisty błąd w ocenie

W sprawie T-758/16

**Crédit agricole SA**, z siedzibą w Montrouge (Francja), reprezentowany przez adwokatów A. Champsaur i A. Delors,

strona skarżąca,

przeciwko

**Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC)**, reprezentowanemu przez K. Lackhoffa, R. Baxa, G. Bassaniego i C. Olivier, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokatów H.G. Kamanna i F. Louisa,

strona pozwana,

popierana przez

**Republikę Finlandii**, reprezentowaną przez S. Hartikainena, działającego w charakterze pełnomocnika,

interwenient,

mającej za przedmiot oparte na art. 263 TFUE żądanie stwierdzenia nieważności decyzji EBC z dnia 24 sierpnia 2016 r. ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/165, wydanej na podstawie art. 4 ust. 1 lit. d) i art. 10 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. 2013, L 287, s. 63) oraz na podstawie art. 429 ust. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2013, L 176, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2013, L 208, s. 68; Dz.U. 2013, L 321, s. 6),

SĄD (druga izba w składzie powiększonym),

w składzie: M. Prek (sprawozdawca), prezes, E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke i M.J. Costeira, sędziowie,

\* Język postępowania: francuski.

sekretarz: M. Marescaux, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 24 kwietnia 2018 r.,  
wydaje następujący

## Wyrok

### Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżąca, Crédit agricole SA, jest spółką akcyjną prawa francuskiego, posiadającą zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze instytucji kredytowej. Jako istotny podmiot w rozumieniu art. 6 ust. 4 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. 2013, L 287, s. 63) skarżąca podlega bezpośredniemu nadzorowi ostrożnościowemu Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „EBC”).
- 2 W dniu 5 maja 2015 r. skarżąca wniosła do EBC o zezwolenie na podstawie art. 429 ust. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2013, L 176, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2013, L 208, s. 68; Dz.U. 2013, L 321, s. 6) na wyłączenie z obliczania wskaźnika dźwigni ekspozycji tworzonych przez kwoty pochodzące z zakontraktowanych ze skarżącą produktów regulowanych, ale które to kwoty musi ona przenosić na rzecz Caisse des dépôts et consignations (kasy depozytów i konsygnacji, zwanej dalej „CDC”), będącej instytucją francuskiego sektora publicznego.
- 3 Odnosnymi produktami są livret A (książeczka oszczędnościowa A) uregulowana w art. od L.221-1 do L.221-9 code monétaire et financier (francuskiego kodeksu walutowego i finansowego, zwanego dalej „CMF”), livret d’épargne populaire (powszechna książeczka oszczędnościowa, zwana dalej „LEP”) uregulowana w art. od L.221-13 do L.221-17-2 CMF oraz livret de développement durable et solidaire (książeczka solidarnego i zrównoważonego rozwoju, zwana dalej „LDD”) uregulowana w art. L.221-27 CMF. Zgodnie z art. L.221-5 CMF część łącznej kwoty depozytów zgromadzonych w ramach livret A i LDD jest przekazywana na fundusz oszczędnościowy zarządzany przez CDC. Artykuł R.221-58 CMF nakazuje postąpić identycznie w przypadku LEP.
- 4 W dniu 8 czerwca 2016 r. EBC przekazał skarżącej projekt decyzji, w której odmawiał przyznania wnioskowanego odstępstwa.
- 5 W dniu 8 lipca 2016 r. na wniosek skarżącej odbyła się telekonferencja z przedstawicielami EBC.
- 6 W dniu 24 sierpnia 2016 r. EBC przyjął na podstawie art. 4 ust. 1 lit. d) i art. 10 rozporządzenia nr 1024/2013 oraz art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 decyzję ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/165 (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).
- 7 EBC odmówił wyłączenia z obliczania wskaźnika dźwigni skarżącej ekspozycji wobec CDC, na które składa się część kwot zdeponowanych na livret A, LDD i LEP, którą skarżąca zobowiązana była przenieść na rzecz CDC.
- 8 W pierwszej kolejności EBC przyznał, że warunki wyszczególnione w art. 429 ust. 14 lit. a)–c) rozporządzenia nr 575/2013 zostały spełnione, ponieważ, po pierwsze, CDC należy uznać za podmiot sektora publicznego, po drugie ekspozycje wobec CDC są traktowane do celów ostrożnościowych

zgodnie z art. 116 ust. 4 tego rozporządzenia oraz, wreszcie, skarżąca była zobowiązana przenieść na rzecz CDC część oszczędności złożonych w ramach livret A, LDD i LEP w celu finansowania inwestycji leżących w interesie ogólnym. EBC w istocie podkreślił także, że warunki te nie zostały spełnione w odniesieniu do tej części oszczędności regulowanych, dla których nie istnieje obowiązek ich przeniesienia na rzecz CDC, bez względu na cel ich wykorzystania.

- 9 W drugiej kolejności EBC stwierdził, iż z treści art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 wynika, że posiada on uprawnienia dyskrecyjne pozwalające mu na zdecydowanie o wyłączeniu z obliczania wskaźnika dźwigni ekspozycji spełniających warunki wyraźnie wskazane w tym przepisie. W istocie stwierdził on, że nawet jeżeli warunki te są spełnione, mogą istnieć względy ostrożnościowe uzasadniające odrzucenie wniosku o zastosowanie odstępstwa na podstawie tego przepisu. W tym zakresie odniósł się do celu wprowadzenia wskaźnika dźwigni, który polega na określeniu poziomu ekspozycji danej instytucji kredytowej w sposób prosty i przejrzysty, niezależnie od ryzyka stwarzanego przez różne elementy składające się na ekspozycje tej instytucji, w celu uniknięcia nadmiernego wzrostu rzeczonych ekspozycji w stosunku do jej funduszy własnych.
- 10 W trzeciej kolejności EBC uznał, że kwoty przeniesione przez skarżącą na rzecz CDC stanowią istotne ekspozycje w ramach obliczania jej wskaźnika dźwigni. Powołał się przy tym na trzy względy. W ramach pierwszego względu, uznanego za „pierwszy wyznacznik”, EBC opiera się na podejściu księgowym do zgromadzonych oszczędności. Z okoliczności, że oszczędności regulowane zostały uwzględnione w bilansie skarżącej po stronie pasywów, a kwoty przeniesione na rzecz CDC po stronie aktywów, EBC wywiódł, że skarżąca pozostaje odpowiedzialna za ekspozycję utworzoną przez zgromadzone oszczędności, w tym kwoty przenoszone na rzecz CDC. Dodał on, że skarżąca jest zobowiązana zapewnić zarządzanie ryzykiem operacyjnym związanym z oszczędnościami regulowanymi. Drugi wzgląd dotyczy ciążącego na skarżącej zobowiązania umownego do zwrotu depozytów klientów, niezależnie od zwrócenia skarżącej środków finansowych przeniesionych na rzecz CDC. Trzeci wzgląd opiera się na istnieniu okresu, jaki upływa pomiędzy dostosowaniem pozycji skarżącej i pozycji CDC w celu przywrócenia równowagi. W ocenie EBC w okresie tym skarżąca może zostać zmuszona do pospiesznej wyprzedaży aktywów w oczekiwaniu na przekazanie środków z CDC. Podsumowując, EBC wywiódł z tych względów, że mechanizm przekazywania środków z CDC na rzecz skarżącej ma charakter niedoskonały, co wywołuje obawy w ramach nadzoru ostrożnościowego uzasadniające oddalenie jej wniosku.

### **Postępowanie i żądania stron**

- 11 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 31 października 2016 r. skarżąca wniosła rozpatrywaną skargę.
- 12 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 1 marca 2017 r. Republika Finlandii wniosła o dopuszczenie do postępowania w charakterze interwenienta popierającego żądania EBC. Postanowieniem z dnia 2 maja 2017 r. prezes drugiej izby Sądu przychylił się do wniosku Republiki Finlandii o dopuszczenie do postępowania w charakterze interwenienta w celu poparcia żądań EBC i uwzględnił złożony przez skarżącą wniosek o zachowanie poufności w stosunku do interwenienta.
- 13 W dniu 15 czerwca 2017 r. Republika Finlandii przedstawiła uwagi interwenienta. Skarżąca złożyła swoje uwagi w przedmiocie owych uwag interwenienta w wyznaczonym terminie. EBC nie przedstawił uwag.
- 14 Na wniosek drugiej izby Sąd postanowił, na podstawie art. 28 regulaminu postępowania przed Sądem, o przekazaniu sprawy powiększonemu składowi orzekającemu.
- 15 Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (druga izba w składzie powiększonym) postanowił o otwarciu ustnego etapu postępowania.

- 16 Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2018 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.
- 17 Skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
  - obciążenie EBC kosztami postępowania.
- 18 EBC i Republika Finlandii wnoszą do Sądu o:
- oddalenie skargi;
  - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

### Co do prawa

- 19 Na mocy art. 4 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 1024/2013 EBC powierzono zadania „zapewniani[a] zgodności z aktami, o których mowa w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy, nakładającymi wymogi ostrożnościowe na instytucje kredytowe w dziedzinie wymogów w zakresie funduszy własnych, sekurytyzacji, limitów znacznych ekspozycji, płynności, dźwigni finansowej, sprawozdawczości i podawania do wiadomości publicznej informacji dotyczących tych kwestii”. Co więcej, w związku z tym, że skarżąca jest istotnym podmiotem w rozumieniu art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, realizacja tego zadania przypisana jest bezpośrednio EBC, a nie organom krajowym w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (wyrok z dnia 16 maja 2017 r., Landeskreditbank Baden-Württemberg/EBC, T-122/15, EU:T:2017:337, pkt 63).
- 20 Zgodnie z art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 1024/2013 „[d]o celu wykonywania zadań powierzonych mu na mocy niniejszego rozporządzenia i z myślą o zapewnieniu wysokich standardów nadzoru EBC stosuje całe stosowne unijne prawo”. Do tego stosownego prawa należy rozporządzenie nr 575/2013.
- 21 Zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 „[w]łaściwe organy mog[ą] zezwolić instytucji na wyłączenie z miary ekspozycji ekspozycji, które spełniają wszystkie następujące warunki: a) są ekspozycjami wobec podmiotu sektora publicznego; b) są traktowane zgodnie z art. 116 ust. 4; c) są wynikiem depozytów, jakie instytucja jest prawnie zobowiązana do przeniesienia na rzecz podmiotu sektora publicznego, o którym mowa w lit. a), do celów finansowania inwestycji leżących w interesie ogólnym”.
- 22 Jak wskazano w pkt 8–10 powyżej, w drodze zaskarżonej decyzji EBC odmówił uwzględnienia wniosku skarżącej zmierzającego do tego, aby na podstawie art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 ekspozycje wobec CDC składające się z części depozytów otrzymanych w ramach oszczędności regulowanych, które skarżąca jest zobowiązana przenieść na rzecz CDC, zostały wyłączone z obliczania wskaźnika dźwigni. EBC, uznając, że wskazane w tym przepisie warunki zostały spełnione, podkreślił, iż ekspozycje wobec CDC pozostają ekspozycjami istotnymi dla obliczenia wskaźnika dźwigni skarżącej, dlatego że oszczędności regulowane opierają się na niedoskonałym mechanizmie transferowym, obciążającym skarżącą ryzykiem związanym ze wskaźnikiem dźwigni. Powyższy wniosek został sformułowany przez EBC w oparciu o trzy względy wskazane w pkt 10 powyżej.
- 23 Na poparcie skargi skarżąca podnosi trzy zarzuty oparte na, pierwszy, naruszeniu prawa przy dokonaniu wykładni rozporządzenia nr 575/2013, drugi, oczywistych błędach w ocenie ryzyka ostrożnościowego związanego z oszczędnościami regulowanymi i w ocenie ryzyka dźwigni z nim powiązanego oraz, trzeci, naruszeniu zasady proporcjonalności.

- 24 Sąd uważa, że dwa pierwsze zarzuty skarżącej należy zbadać łącznie.
- 25 W ramach pierwszego zarzutu skarżąca utrzymuje, że przyjęta przez EBC wykładnia rozporządzenia nr 575/2013 jest oparta na naruszeniu prawa. W tym kontekście skarżąca podnosi w szczególności, że rzeczona wykładnia pozbawia art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 wszelkiej skuteczności (effet utile).
- 26 W ramach drugiego zarzutu skarżąca zarzuca EBC popełnienie oczywistych błędów w ocenie ryzyka ostrożnościowego związanego z oszczędnościami regulowanymi oraz niewypełnienie ciążącego na nim obowiązku zbadania całości okoliczności mających znaczenie dla sprawy. W szczególności w ramach drugiej części drugiego zarzutu skarżąca utrzymuje, że wzgląd zawarty w zaskarżonej decyzji oparty na istnieniu okresu, jaki upływa pomiędzy wycofaniem depozytów a pokryciem ich przez CDC, nie dotyczy ryzyka dźwigni, lecz wyłącznie ryzyka utraty płynności. Zdaniem skarżącej jedynym ryzykiem, na jakie narażona jest instytucja kredytowa, jest konieczność udostępnienia jej klientom środków finansowych odpowiadających kwocie wycofanych depozytów podczas kilkudniowego okresu, do momentu ich rzeczywistego pokrycia przez CDC. Dodaje ona, że uwzględnienie całości ekspozycji wobec CDC przy obliczaniu wskaźnika dźwigni, podczas gdy odnośny okres dotyczy wyłącznie zmian netto łącznej kwoty oszczędności regulowanych, jest oczywiście błędne. Skarżąca przypomina także, iż w sprawozdaniu z dnia 15 grudnia 2015 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (zwany dalej „EUNB”) uznał, że oszczędności regulowane stanowią znikome ryzyko utraty płynności.
- 27 EBC, popierany przez Republikę Finlandii, podnosi, że te dwa zarzuty nie są zasadne. Przypomina granice kontroli, jaką Sąd może przedsięwziąć w zakresie wykonywania uprawnień dyskrecyjnych, i dodaje, że art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 stanowi wyjątek, a zatem podlega wykładni ścisłej. Wywodzi z tego w istocie, że dla dokonania wykładni tego przepisu znaczenie mają ogólne cele stawiane przez rozporządzenie nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, a nie szczególne cele art. 429 ust. 14 owego rozporządzenia. Podkreśla w tym zakresie, że dla osiągnięcia celu wskaźnika dźwigni konieczne jest, aby określać ten wskaźnik w sposób niezależny od wagi ryzyka.
- 28 W odpowiedzi na pierwszy zarzut EBC podnosi w szczególności, że działał w granicach przysługujących mu uprawnień dyskrecyjnych, dlatego nie pozbawił art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 skuteczności (effet utile). Ponadto EBC przypomina, że art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 został sformułowany w sposób abstrakcyjny i nie ma zastosowania jedynie do francuskich oszczędności regulowanych. Dodaje, że wprowadzając ów przepis, prawodawca nie zmierzał do osiągnięcia konkretnego rezultatu, czyli automatycznego wyłączenia niektórych ekspozycji z obliczania wskaźnika dźwigni. Co więcej, motyw 95 rozporządzenia nr 575/2013 wyraża zamiar prawodawcy polegający na zwróceniu szczególnej uwagi na banki o specyficznym modelu biznesowym, a nie na wykluczenie pewnych produktów.
- 29 W odpowiedzi na drugi zarzut EBC podnosi w szczególności, że okres oddzielający wycofanie depozytów wobec skarżącej od ich pokrycia przez CDC prowadzi do dodatkowego ryzyka dźwigni. Podkreśla on, że nie mogąc w tym okresie zwrócić się do CDC, skarżąca, w obliczu masowych wypłat oszczędności regulowanych, mogłaby zostać zmuszona do zmniejszenia dźwigni finansowej poprzez przymusową sprzedaż, stanowiącą dla niej źródło znacznych strat, co odpowiada scenariuszowi zastosowania nadmiernej dźwigni finansowej, określonego w art. 4 ust. 1 pkt 94 rozporządzenia nr 575/2013. EBC stwierdza w istocie, że chociaż owo ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej zaczyna się od zakłócenia płynności finansowej, różni się od niego, ponieważ opiera się na istotności ekspozycji finansowanych przez dług wobec funduszy własnych instytucji kredytowej. W zaskarżonej decyzji nie pomyślono zatem ryzyka utraty płynności z ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej. Nadmienienia ponadto, że wskaźnik dźwigni służy uniknięciu sytuacji, w której źródła finansowania instytucji kredytowej byłyby nadmiernie zorientowane na dług i stanowiły „ostatnią sieć bezpieczeństwa ostrożnościowego”.

- 30 Ponieważ EBC dysponuje uprawnieniami dyskrejonalnymi i w konsekwencji szerokim zakresem uznania co do możliwości przyznania wyłączenia przewidzianego w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, czego skarżąca nie kwestionuje, kontrola sądowa, którą Sąd ma przeprowadzić w przedmiocie zasadności względów przedstawionych w zaskarżonej decyzji, nie może prowadzić do zastąpienia dokonanej przez EBC oceny oceną Sądu, lecz zmierza do zbadania, czy zaskarżona decyzja nie opiera się na niedokładnych ustaleniach faktycznych lub czy nie została wydana z naruszeniem prawa, lub czy nie jest dotknięta oczywistym błędem w ocenie lub nadużyciem władzy (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 6 lutego 2014 r., CEEES i Asociación de Gestores de Estaciones de Servicio/Komisja, T-342/11, EU:T:2014:60, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 31 Jednakże z utrwalonego orzecznictwa wynika, że w przypadku gdy instytucje dysponują takim zakresem uznania, poszanowanie gwarancji przyznanych przez porządek prawny Unii w postępowaniach administracyjnych nabiera jeszcze większego znaczenia. Wśród tych gwarancji przyznanych przez porządek prawny Unii w postępowaniach administracyjnych znajduje się w szczególności zasada dobrej administracji, z którą związany jest obowiązek zbadania przez właściwą instytucję, przy zachowaniu staranności i bezstronności, wszystkich istotnych kwestii rozpatrywanego przypadku (wyroki: z dnia 21 listopada 1991 r., Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, pkt 14; z dnia 29 marca 2012 r., Komisja/Estonia, C-505/09 P, EU:C:2012:179, pkt 95).
- 32 Ponieważ w zaskarżonej decyzji EBC oparł się na trzech względach, należy zbadać zgodność z prawem każdego z nich.

***W przedmiocie zgodności z prawem względów zawartych w pkt 2.3.3 ppkt (i) i (ii) zaskarżonej decyzji***

- 33 W pkt 2.3.3 ppkt (i) zaskarżonej decyzji EBC uzasadnił odmowę przyznania wnioskowanego odstępstwa, wskazując, że podejście księgowe do oszczędności regulowanych stanowi pierwszy wyznacznik, że ekspozycje wobec CDC ponosi skarżąca. W tym zakresie EBC podkreślił, że oszczędności regulowane znajdują się w bilansie skarżącej po stronie pasywów, natomiast ekspozycje wobec CDC figurują w tym bilansie po stronie aktywów. Stwierdził ponadto, że skarżąca jest odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem operacyjnym związanym z gromadzeniem oszczędności regulowanych.
- 34 W swoich pismach EBC przypomina, że podejście księgowe do oszczędności regulowanych zostało podniesione w zaskarżonej decyzji wyłącznie jako „pierwszy wyznacznik”, iż ekspozycje wobec CDC ponosi skarżąca, i podnosi, że nie ta okoliczność stanowiła podstawę wydania decyzji odmawiającej zastosowania wnioskowanego odstępstwa. Z systematyki zaskarżonej decyzji wynika jednak, że rozważania zawarte w jej pkt 2.3.3 ppkt (i) stanowią jeden ze względów, na których EBC oparł się, stwierdzając, że kwoty przenoszone przez skarżącą na rzecz CDC pozostają ekspozycjami istotnymi dla obliczenia jej wskaźnika dźwigni. W konsekwencji należy zbadać zgodność z prawem rzeczonego względu.
- 35 W pkt 2.3.3 ppkt (ii) zaskarżonej decyzji EBC podkreślił, że skarżąca jest związana zobowiązaniem umownym do zwrotu depozytów wniesionych przez klientów, niezależnie od zwrócenia skarżącej środków finansowych przeniesionych na rzecz CDC, a zobowiązanie to znajduje zastosowanie również w przypadku braku zapłaty przez CDC i państwo francuskie. Dodał on, że zarówno wielkość ekspozycji wobec CDC, jak i okoliczność, że ekspozycje te mogą nie zostać uwzględnione w ramach innych wymogów ostrożnościowych, uzasadniają uwzględnienie tych ekspozycji w obliczaniu wskaźnika dźwigni.

- 36 Z tego zatem względu EBC uznał, że ekspozycje wobec CDC są istotne dla obliczenia wskaźnika dźwigni skarżącej, skoro jest ona zobowiązana do zwrotu oszczędzającym kwot pieniężnych, które była zobowiązana przenieść na rzecz CDC, również w przypadku, gdy CDC nie jest w stanie wypłacić skarżącej wskazanych kwot.
- 37 Należy stwierdzić, że jedynym przywołanym w zaskarżonej decyzji przykładem sytuacji, w której CDC nie byłby w stanie zwrócić rzeczonych kwot, jest brak płatności ze strony państwa francuskiego. Zapytany podczas rozprawy EBC potwierdził, że jest to jedyna możliwa sytuacja przez niego przewidywana.
- 38 W ramach zarzutu pierwszego skarżąca zarzuciła EBC naruszenie prawa poprzez pozbawienie skuteczności (effet utile) art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013.
- 39 W tym zakresie należy zauważyć, że EBC może – w ramach realizacji uprawnień dyskrecyjnych przyznanych mu w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 – zadecydować o przyznaniu lub nieprzyznaniu przewidzianego w tym przepisie odstępstwa, ale odbywa się to z zastrzeżeniem, że nie narusza to celów realizowanych przez owo odstępstwo i nie pozbawia go skuteczności (effet utile) (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 15 grudnia 2016 r., Nemec, C-256/15, EU:C:2016:954, pkt 48, 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 40 Do celów zbadania zgodności z prawem względów wskazanych w pkt 33 i 35 powyżej oraz udzielenia odpowiedzi na pierwszy zarzut skarżącej konieczne jest zidentyfikowanie na wstępie celów realizowanych przez art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013. W zakresie, w jakim ów przepis dotyczy ewentualnego wyłączenia niektórych ekspozycji z obliczania wskaźnika dźwigni dla instytucji kredytowych, znaczenie mają zarówno cele realizowane przez wprowadzenie wskaźnika dźwigni, jak i cele, które realizuje konkretnie art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013.
- 41 W pierwszej kolejności, w odniesieniu do celów realizowanych przez wprowadzenie wskaźnika dźwigni wraz ze spoczywającym na instytucjach kredytowych obowiązkiem ujawnienia ich wskaźnika dźwigni i ostatecznie, w razie potrzeby, przestrzegania odpowiednich poziomów wskaźnika dźwigni, z motywu 90 rozporządzenia nr 575/2013 wynika, że intencją prawodawcy było zniechęcenie instytucji kredytowych do utrzymywania nadmiernego poziomu dźwigni. Z motywu tego, jak i z definicji zawartych w art. 4 ust. 1 pkt 93 i 94 tego rozporządzenia, wynika również, że nadmierna dźwignia oznacza sytuację, w której instytucja kredytowa finansuje zbyt dużą część swoich inwestycji z zadłużenia, a nie z funduszy własnych. W takiej sytuacji istnieje ryzyko, że instytucja kredytowa nie posiada wystarczających funduszy własnych na wypadek wniosków o spłatę długów i będzie musiała sprzedać niektóre swe aktywa w trybie pilnym. Negatywne skutki tego ograniczenia poziomu dźwigni w trybie pilnym podczas kryzysu finansowego zostały wyjaśnione w następujący sposób w motywie 90 rozporządzenia nr 575/2013: „[z]większyło to presję na spadek cen aktywów, powodując dalsze straty dla instytucji, co z kolei doprowadziło do jeszcze większego zmniejszenia poziomu ich funduszy własnych[; o]statecznym skutkiem tej negatywnej spirali było ograniczenie dostępności kredytów dla gospodarki realnej oraz poważniejszy i dłuższy kryzys”.
- 42 W tym kontekście wskaźnik dźwigni ma na celu ocenę poziomu funduszy własnych instytucji kredytowej w stosunku do ekspozycji niezależnie od poziomu ryzyka związanego z każdą z tych ekspozycji. Wynika to z motywu 91 rozporządzenia nr 575/2013, w którym podkreślono, że „[o]parte na ryzyku wymogi w zakresie funduszy własnych [...] nie wystarczą, aby zapobiec podejmowaniu nadmiernego i niemożliwego do pokrycia ryzyka dźwigni finansowej przez instytucje”, a także z prac Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, do których odnoszą się motywy 92 i 93 rozporządzenia nr 575/2013. Otóż w publikacji Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego dotyczącej pakietu Bazylea III, która została załączona do odpowiedzi na skargę, wskaźnik dźwigni finansowej przedstawiony jest jako „prosty, przejrzysty wskaźnik, nieoparty na ryzyku, który jest tak skalibrowany, aby w sposób rzetelny uzupełnić wymogi w zakresie funduszy własnych oparte na ryzyku”. To odejście od ważenia ryzyka w ramach konstrukcji wskaźnika dźwigni można odnaleźć także w opisie metodologii jego

kalkulacji znajdującym się w art. 429 ust. 2 rozporządzenia nr 575/2013. W przepisie tym uściślono, że wskaźnik dźwigni oblicza się „jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową”. Definicja ta nie odnosi się do jakiegokolwiek ważenia według poziomu ryzyka ekspozycji.

- 43 Jednakże należy podkreślić, że cel ten nie ma charakteru bezwzględnego, ponieważ rozporządzenie nr 575/2013 przewiduje także możliwość, że wyjątkowo niski profil ryzyka określonych ekspozycji znajduje odzwierciedlenie w obliczaniu wskaźnika dźwigni danych instytucji kredytowych.
- 44 Powyższe zostało uwidocznione, z jednej strony, w motywie 95 rozporządzenia nr 575/2013, w którym wskazano, że „[p]rzy dokonywaniu przeglądu wpływu wskaźnika dźwigni na różne modele biznesowe należy zwrócić szczególną uwagę na modele biznesowe, które uznaje się za związane z niskim ryzykiem, takie jak kredyty hipoteczne oraz kredytowanie specjalistyczne na rzecz samorządów regionalnych, władz lokalnych lub podmiotów sektora publicznego”. Zamiar ten znajduje swój wyraz w art. 511 owego rozporządzenia zatytułowanym „Dźwignia finansowa”, z którego to przepisu wynika w istocie, że sprawozdanie, które EUNB przedstawia Komisji w celu umożliwienia jej podjęcia decyzji, w razie potrzeby, o przedstawieniu prawodawcy wniosku w zakresie nadania obowiązkowego charakteru niektórym stosownym poziomom wskaźników dźwigni, musi zawierać kwestie „określenia modeli biznesowych, które odzwierciedlają ogólne profile ryzyka instytucji[,] oraz wprowadzenia różnych poziomów wskaźnika dźwigni w odniesieniu do tych modeli biznesowych”.
- 45 Z drugiej strony, powyższe zostało również uwidocznione poprzez wprowadzenie do rozporządzenia nr 575/2013 rozporządzeniem delegowanym 2015/62, przyjętym na podstawie art. 456 ust. 1 lit. j) rozporządzenia nr 575/2013, art. 429 ust. 14, który przewiduje możliwość wyłączenia określonych ekspozycji z obliczania wskaźnika dźwigni.
- 46 W drugiej kolejności, co się tyczy celów, które mają być realizowane przez wprowadzenie do rozporządzenia nr 575/2013 art. 429 ust. 14, należy wskazać, że zgodnie z motywem 12 rozporządzenia delegowanego 2015/62 zmiany wprowadzone tym rozporządzeniem „powinny skutkować lepszą porównywalnością wskaźnika dźwigni ujawnianego przez instytucje oraz powinny pomóc w unikaniu wprowadzania w błąd uczestników rynku w odniesieniu do rzeczywistej dźwigni instytucji”.
- 47 Z brzmienia art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, cytowanego w pkt 19 powyżej, wynika, że przepis ten może mieć zastosowanie wyłącznie w przypadku łącznego spełnienia trzech wymienionych tam warunków. Po pierwsze ekspozycje, które można wyłączyć z obliczania wskaźnika dźwigni, powinny dotyczyć podmiotu sektora publicznego. Po drugie powinny być traktowane zgodnie z art. 116 ust. 4 rozporządzenia nr 575/2013. Wreszcie wspomniane ekspozycje powinny być wynikiem depozytów, jakie instytucja jest prawnie zobowiązana przenosić na rzecz danego podmiotu sektora publicznego do celów finansowania inwestycji leżących w interesie ogólnym.
- 48 Należy zatem zauważyć, że dopuszczając takie odstępstwo, Komisja, za zgodą prawodawcy, przewidziała możliwość, w której ekspozycje instytucji kredytowej wobec podmiotów sektora publicznego, które dzięki gwarancji państwa narażone są na równie niskie ryzyko co ekspozycje wobec tego państwa i które nie podlegają decyzjom inwestycyjnym podejmowanym przez instytucję kredytową – jako że instytucja kredytowa jest zobowiązana do przekazania danych środków – nie są istotne dla obliczenia wskaźnika dźwigni i w związku z tym mogą zostać z niego wyłączone.
- 49 Artykuł 116 ust. 4 rozporządzenia nr 575/2013 przewiduje bowiem, że „[w] wyjątkowych przypadkach ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego mogą być traktowane jak ekspozycje wobec rządu centralnego, samorządu regionalnego lub władz lokalnych, w których jurysdykcji mają one swoją siedzibę, o ile zgodnie z opinią właściwych organów tej jurysdykcji ryzyko takich ekspozycji jest jednakowe, ponieważ rząd centralny, samorząd regionalny lub władze lokalne wystawiły odpowiednią gwarancję”. Powyższy przepis należy odczytywać w związku z art. 114 ust. 4 tego rozporządzenia,

zgodnie z którym „[e]kspozycjom wobec rządów centralnych i banków centralnych państw członkowskich, denominowanym i finansowanym w walucie krajowej tego rządu centralnego i banku centralnego, przypisuje się wagę ryzyka równą 0%”. A zatem art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 dotyczy wyłącznie ekspozycji, którym przy zastosowaniu standardowej metody wyliczenia minimalnych wymogów funduszy własnych przypisano by wagę ryzyka równą 0%.

- 50 W konsekwencji zastosowanie art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 wymaga pogodzenia dwóch celów: z jednej strony, poszanowania logiki wskaźnika dźwigni, która wymaga, by przy obliczaniu wskaźnika uwzględniono miarę całkowitej ekspozycji instytucji kredytowej, bez wzięcia ryzyka, a z drugiej strony, uwzględnienia celu Komisji, zatwierdzonego przez prawodawcę, zgodnie z którym w stosownych przypadkach niektóre ekspozycje posiadające szczególnie niski profil ryzyka i niezależne od decyzji inwestycyjnych instytucji kredytowej nie są traktowane jako istotne dla obliczenia wskaźnika dźwigni i mogą zostać z niego wyłączone.
- 51 W tym zakresie należy zauważyć, że przyznanie właściwym organom uprawnień dyskrecyjnych w ramach stosowania art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 pozwala im na pogodzenie tych dwóch celów w świetle szczególnych okoliczności każdej sprawy.
- 52 Z powyższego wynika w oczywisty sposób, że EBC nie może opierać się na względach powodujących w praktyce właściwie brak możliwości skorzystania z wyłączenia przewidzianego w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, nie pozbawiając jednocześnie tego przepisu skuteczności (*effet utile*) i nie naruszając celów, które doprowadziły do jego wprowadzenia (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 11 grudnia 2008 r., *Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing*, C-407/07, EU:C:2008:713, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 53 W odniesieniu do względu wymienionego w pkt 2.3.3 ppkt (i) zaskarżonej decyzji należy stwierdzić, że EBC wyklucza możliwość zastosowania art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 w stosunku do ekspozycji skarżącej wobec CDC w oparciu o względy nierozzerwalnie związane z ekspozycjami, o których mowa w przywołanym przepisie.
- 54 Jest tak, po pierwsze, w przypadku względu dotyczącego umieszczenia ekspozycji skarżącej wobec CDC w jej bilansie po stronie aktywów.
- 55 Ekspozycja została zdefiniowana w art. 5 pkt 1 rozporządzenia nr 575/2013 jako „pozycja aktywów lub pozycja pozabilansowa”. Tym samym definicja ta obejmuje siłą rzeczy elementy wymienione po stronie aktywów w bilansie instytucji kredytowej. Ponadto, ponieważ art. 429 ust. 14 lit. c) rozporządzenia nr 575/2013 dotyczy ekspozycji, które są wynikiem depozytów, jakie instytucja jest prawnie zobowiązana przenieść na rzecz podmiotu sektora publicznego do celów finansowania inwestycji leżących w interesie ogólnym, chodzi tu o ekspozycje, które ze swojej natury powinny być wykazane w bilansie instytucji kredytowej, a nie stanowić pozycji pozabilansowych.
- 56 Dlatego też, o ile ekspozycje, wobec których art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 przewiduje możliwość, że nie zostaną uwzględnione przy obliczaniu wskaźnika dźwigni instytucji kredytowej, mogą, ze względu na swój charakter, zostać wykazane po stronie aktywów w bilansie tej instytucji, o tyle wniosek oparty na fakcie, iż ekspozycje wobec CDC znajdują się po stronie aktywów bilansu skarżącej, nie może skutecznie uzasadniać odmowy przyznania wnioskowanego odstępstwa.
- 57 Po drugie, podobnie rzecz ma się, z analogicznych powodów, w odniesieniu do wniosku opartego na fakcie, że omawiane ekspozycje stanowią część kwot zdeponowanych u skarżącej w charakterze oszczędności regulowanych, które pozostają po stronie pasywów jej bilansu. W tym zakresie wystarczy podkreślić, że w świetle brzmienia art. 429 ust. 14 lit. c) rozporządzenia nr 575/2013 okoliczność ta nie stoi na przeszkodzie zastosowaniu tego przepisu, a wręcz stanowi przesłankę jego zastosowania.

- 58 Ten sam wniosek znajdzie zastosowanie, po trzecie, do argumentu podnoszonego przez EBC, zgodnie z którym skarżąca ponosi ryzyko operacyjne związane z oszczędnościami regulowanymi. Ryzyko to zostało zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 52 rozporządzenia nr 575/2013 jako „ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujących także ryzyko prawne”. Jako że art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 odnosi się do ekspozycji, które stanowią część depozytów złożonych w danej instytucji kredytowej, zgodnie z logiką tego przepisu skarżąca ponosi ryzyko operacyjne związane z tymi oszczędnościami.
- 59 Jeśli chodzi o wzgląd zawarty w pkt 2.3.3 ppkt (ii) zaskarżonej decyzji, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 429 ust. 14 lit. a) i b) rozporządzenia nr 575/2013 „[w]łaściwe organy mogą zezwolić instytucji na wyłączenie z miary ekspozycji ekspozycji, które spełniają wszystkie następujące warunki: a) są ekspozycjami wobec podmiotu sektora publicznego, b) są traktowane zgodnie z art. 116 ust. 4 [...]”.
- 60 A zatem jak wynika z pkt 47–49 powyżej, zawarte w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 odesłanie do art. 116 ust. 4 tego rozporządzenia w związku z jego art. 114 ust. 4 odzwierciedla wolę prawodawcy, by ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego, które z powodu gwarancji państwa prezentują taki sam poziom ryzyka jak ekspozycje wobec tego państwa, można było ewentualnie nie uwzględniać przy obliczaniu wskaźnika dźwigni.
- 61 Ponieważ art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 dotyczy wyłącznie ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego posiadających gwarancje państwa, odmowa uzasadniona względem, że może wystąpić sytuacja braku płatności ze strony państwa, bez zbadania prawdopodobieństwa takiej ewentualności w stosunku do konkretnego państwa, prowadziłaby w praktyce właściwie do wyłączenia możliwości przewidzianej w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013.
- 62 Należy zaś stwierdzić, iż z zaskarżonej decyzji wynika, że – do celów uznania, że skarżąca mogłaby zostać zmuszona do zwrotu oszczędzającym kwot przekazanych CDC w przypadku, gdyby CDC nie zwrócił jej tych środków – EBC ograniczył się do założenia, że taka sytuacja może mieć miejsce jedynie w przypadku braku płatności ze strony państwa francuskiego, nie zbadawszy prawdopodobieństwa ziszczenia się tej hipotezy.
- 63 Co więcej, w konsekwencji, ponieważ EBC nie zbadał prawdopodobieństwa wystąpienia braku płatności ze strony państwa francuskiego, podniesienie w pkt 2.3.3 ppkt (ii) zaskarżonej decyzji poziomu ekspozycji skarżącej wobec CDC nie może także samo w sobie uzasadniać uwzględnienia owych ekspozycji przy obliczaniu wskaźnika dźwigni. W istocie wspomniany poziom mógłby być istotny wyłącznie wtedy, gdyby z powodu braku płatności ze strony państwa francuskiego skarżąca nie mogła uzyskać od CDC kwot przekazanych w ramach oszczędności regulowanych i musiała przystąpić do przymusowej sprzedaży aktywów.
- 64 Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że względy przedstawione w pkt 2.3.3 ppkt (i) i (ii) zaskarżonej decyzji prowadzą do pozbawienia skuteczności (effet utile) odstępstwa przewidzianego w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, ponieważ wykluczają jego zastosowanie na podstawie elementów, które są nierozzerwalnie związane z ekspozycjami przewidzianymi w omawianym artykule.
- 65 Wniosku tego nie podważa argumentacja EBC, a w szczególności podkreślenie tego, że ekspozycje wobec CDC nie różnią się zasadniczo od ekspozycji generujących dźwignię, ponieważ aktywa te są finansowane z zadłużenia wobec oszczędzających, które skarżąca jest zobowiązana spłacić oszczędzającym na ich wniosek. W tym zakresie wystarczy wskazać, że – w odróżnieniu od innych ekspozycji – w odniesieniu do ekspozycji, które spełniają warunki przewidziane w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, prawodawca przewidział możliwość nieuwzględniania ich przy obliczaniu wskaźnika dźwigni, a EBC nie może tej możliwości z góry wykluczyć.

- 66 To samo dotyczy wskazania, iż gwarancja państwa zabezpieczająca ekspozycje wobec CDC nie pozbawia tych ekspozycji znaczenia przy obliczaniu wskaźnika dźwigni skarżącej ze względu na to, że wskaźnik ten ma przedstawić ocenę, która nie opiera się na poziomie ryzyka każdej z ekspozycji skarżącej, i że, co więcej, państwa mogą być narażone na ryzyko niewypłacalności. Skoro bowiem prawodawca przewidział, że ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego, które spełniają warunki przewidziane w art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013, można ewentualnie nie uwzględniać przy obliczaniu wskaźnika dźwigni, to do EBC należało, w ramach wykonywania uprawnień dyskrejonalnych, pogodzenie celów, dla których wprowadzono wskaźnik dźwigni, z celami art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013. Tymczasem, z powodów przedstawionych w pkt 60–62 powyżej, nie miało to miejsca, jako że EBC nie oparł się na ocenie prawdopodobieństwa ryzyka wystąpienia braku płatności ze strony państwa francuskiego, a jedynie przyjął rozumowanie wykluczające de facto możliwość uwzględnienia wniosku opartego na art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013.
- 67 Z powyższych rozważań wynika, że powołanie się na względy zawarte w pkt 2.3.3 ppkt (i) i (ii) zaskarżonej decyzji nastąpiło z naruszeniem prawa.

***W przedmiocie zgodności z prawem względu zawartego w pkt 2.3.3 ppkt (iii) zaskarżonej decyzji***

- 68 W pkt 2.3.3 ppkt (iii) zaskarżonej decyzji EBC odniósł się do okresu oddzielającego dostosowanie, odpowiednio, pozycji skarżącej i CDC. EBC wywodzi z tego zasadniczo, że skarżąca może zostać zmuszona do pospiesznej wyprzedaży aktywów w oczekiwaniu na przekazanie środków z CDC.
- 69 W drugim zarzucie skarżąca twierdzi, że wzgląd ów jest oczywiście błędny. Ponadto, w ramach tego zarzutu podnosi ona, że EBC nie uwzględnił szczególnego charakteru oszczędności regulowanych.
- 70 Należy podkreślić, że zgodnie z definicją znajdującą się w art. 4 ust. 1 pkt 94 rozporządzenia nr 575/2013 ryzyko nadmiernej dźwigni oznacza „ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów”.
- 71 Wynika z tego, że ryzyka rozważane w ramach nadmiernej dźwigni finansowej materializują się w sytuacji niewystarczającej płynności. To bowiem w celu uzyskania płynności finansowej instytucja kredytowa może zostać zmuszona do podejmowania środków nieprzewidzianych w swym planie biznesowym, w tym do awaryjnej sprzedaży aktywów, co będzie miało konsekwencje wskazane w art. 4 ust. 1 pkt 94 rozporządzenia nr 575/2013, o czym wspomina także motyw 90 tego rozporządzenia.
- 72 Ponieważ negatywne konsekwencje nadmiernej dźwigni finansowej ujawniają się w przypadku niewystarczającej płynności, podniesiona przez skarżącą okoliczność, że okres dostosowania jej pozycji i pozycji CDC dotyczy ryzyka utraty płynności, nie pozbawia wskazanego okresu znaczenia w odniesieniu do oceny ryzyka związanego ze wskaźnikiem dźwigni.
- 73 Jednakże należy zauważyć, że EBC sam wskazał, że ten okres dostosowania nie stanowi źródła ryzyka utraty płynności w ramach oceny wymogów pokrycia wpływów netto zawartych w art. 412 rozporządzenia nr 575/2013 oraz w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (Dz.U. 2015, L 11, s. 1). W tym zakresie w swoich pismach EBC odnosi się do zezwolenia, jakiego udzielił francuskim instytucjom kredytowym, które o to wnosiły, na zastosowanie art. 26 rozporządzenia delegowanego 2015/61, pozwalając im w ten sposób na przeprowadzenie kompensacji wpływów i wpływów związanych z oszczędnościami regulowanymi w ramach obliczania wskaźnika płynności finansowej.

- 74 Należy podkreślić, że rozporządzenie delegowane 2015/61 zostało przyjęte w celu uzupełnienia rozporządzenia nr 575/2013, które wskazuje w art. 412 ust. 1, że „[i]nstytucje utrzymują aktywa płynne, których łączna wartość pokrywa wypływy płynności pomniejszone o wpływy płynności w warunkach skrajnych, w celu zagwarantowania utrzymywania przez instytucje takich poziomów zabezpieczeń przed utratą płynności, które są odpowiednie w sytuacji ewentualnego zakłócenia równowagi między wpływami i wypływami płynności w warunkach wysoce skrajnych w okresie trzydziestu dni[, i że w] warunkach skrajnych instytucje mogą wykorzystywać swoje aktywa płynne do pokrycia wpływów płynności netto”.
- 75 Zgodnie z art. 26 rozporządzenia delegowanego 2015/61 zatytułowanym „Wpływy z tytułu współzależnych wpływów”, „[z] zastrzeżeniem uprzedniej zgody właściwego organu, instytucje kredytowe mogą obliczyć wypływ płynności netto z współzależnego wpływu [odliczając od niego współzależny wpływ], który spełnia wszystkie poniższe warunki: a) współzależny wpływ jest bezpośrednio związany z wypływem i nie uwzględnia się go przy obliczaniu wpływów płynności w rozdziale 3; b) współzależny wpływ jest wymagany zgodnie z zobowiązaniem prawnym, regulacyjnym lub umownym; c) współzależny wpływ spełnia jeden z następujących warunków: (i) ma miejsce obowiązkowo przed wypływem; (ii) otrzymuje się go w terminie 10 dni i jest gwarantowany przez rząd centralny państwa członkowskiego”.
- 76 Należy zauważyć, że przepis ten pozwala właściwym organom, a zatem w konsekwencji także EBC w ramach wykonywania zadań nadzoru ostrożnościowego powierzonego mu w art. 4 ust. 1 lit. d) rozporządzenia nr 1024/2013, kompensować współzależne wpływy i wypływy płynności, jeżeli – ze względu na istnienie gwarancji rządu centralnego państwa członkowskiego i krótki okres, jaki dzieli te wpływy i wypływy – organy te oceniają, że rzeczony okres nie skutkuje ryzykiem utraty płynności.
- 77 Z powyższego w sposób logiczny wynika, że przyznanie przez EBC możliwości skorzystania z art. 26 rozporządzenia delegowanego 2015/61 w odniesieniu do wpływów i wypływów płynności związanych z ekspozycjami wobec CDC jest równoważne z uznaniem przez EBC, że okres, jaki może dzielić te wpływy i wypływy, nie stanowi źródła ryzyka utraty płynności.
- 78 Wniosek ten dotyczący braku ryzyka utraty płynności spowodowanego przez taki okres dostosowania znajduje dodatkowo oparcie w lekturze sprawozdania EUNB z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie wymogów dotyczących stabilnego finansowania netto zgodnie z art. 510 rozporządzenia nr 575/2013, do którego odnosi się skarżąca w swej skardze. W sprawozdaniu tym EUNB ocenia, że w przypadku gdy banki mają obowiązek przenoszenia uprzednio określonej części depozytów regulowanych na rzecz odpowiedniego funduszu kontrolowanego przez państwo, który udziela pożyczek w interesie ogólnym, gdy wpływy i wypływy są kompensowane w trybie co najmniej miesięcznym oraz gdy fundusz publiczny jest prawnie zobowiązany do spłaty banków w przypadku obniżenia wysokości depozytów regulowanych w związku z wycofaniem środków, nie istnieje ryzyko utraty płynności.
- 79 Jako że z powodów opisanych w pkt 71 powyżej ryzyka związane z nadmierną dźwignią finansową materializują się w przypadku wystąpienia niewystarczającej płynności, zasadnicze stanowisko EBC, zgodnie z którym omawiany okres dostosowania może sprzyjać powstawaniu ryzyk związanych z nadmierną dźwignią, przy czym nie jest konstytutywny dla powstania ryzyka utraty płynności, jako zbyt ogólne, należy uznać za oczywiście błędne.
- 80 Przedmiotowy okres dostosowania mógłby bowiem mieć znaczenie dla ryzyka dźwigni, chociaż nie jest istotny dla ryzyka utraty płynności, tylko w przypadku, gdyby wypłaty depozytów związanych z oszczędnościami regulowanymi miały rozmiar przekraczający „warunki skrajne”, o których mowa w kontekście obliczania wskaźnika płynności finansowej na podstawie art. 412 ust. 1 rozporządzenia nr 575/2013.

- 81 Tymczasem nie można było uwzględnić takiej możliwości w celu oddalenia wniosku skarżącej bez dokładnego zbadania przez EBC cech charakterystycznych oszczędności regulowanych. Badanie to powinno było doprowadzić EBC do analizy, czy w świetle tych cech – a w szczególności państwowej gwarancji oszczędności regulowanych – można było zakładać, że wycofanie oszczędności regulowanych przybierze taki rozmiar i będzie miało tak nagły charakter, że skarżąca będzie zmuszona do skorzystania ze środków przewidzianych w art. 4 ust. 1 pkt 94 rozporządzenia nr 575/2013, nie mogąc oczekiwać przekazania środków przez CDC tytułem dostosowania pozycji.
- 82 Z przyczyn przedstawionych w pkt 50 i 51 powyżej to bowiem właśnie w świetle specyfiki każdego przypadku należało do EBC – przy okazji stosowania art. 429 ust. 14 rozporządzenia nr 575/2013 – pogodzenie celów wskaźnika dźwigni i możliwości, że niektóre ekspozycje spełniające warunki przewidziane w tym przepisie mogą podlegać wykluczeniu przy obliczaniu owego wskaźnika. Ten obowiązek zbadania specyfiki oszczędności regulowanych wynika również z orzecznictwa przywołanego w pkt 31 powyżej.
- 83 Tymczasem należy stwierdzić, że w zaskarżonej decyzji EBC nie przeprowadził szczegółowej analizy cech charakterystycznych oszczędności regulowanych, a ograniczył się do zwrócenia uwagi w sposób abstrakcyjny na ryzyko wynikające z okresu dostosowania pozycji między skarżącą i CDC.
- 84 W konsekwencji, postępując w ten sposób, EBC nie wypełnił swego obowiązku w rozumieniu przytoczonego w pkt 31 powyżej orzecznictwa nakazującego mu zbadanie, w sposób staranny i bezstronny, wszystkich istotnych okoliczności sprawy.
- 85 Wskazanego wniosku nie podważa argumentacja EBC dotycząca tego, że wskaźnik dźwigni stanowi wymóg ostrożnościowy nieoparty na ryzyku oraz że rynki mogą szybko utracić zaufanie do inwestycji zazwyczaj uznawanych za bardzo bezpieczne. Takie twierdzenie, oparte wyłącznie na celach realizowanych przez wprowadzenie w drodze rozporządzenia nr 575/2013 wskaźnika dźwigni, nie uwzględnia bowiem celów wprowadzenia do tego rozporządzenia art. 429 ust. 14.
- 86 Z powyższego wynika, że całość uzasadnienia przytoczonego przez EBC w celu stwierdzenia istnienia niedoskonałego mechanizmu przekazywania powodującego, że skarżąca ponosi ryzyko związane z wskaźnikiem dźwigni, i w konsekwencji oddalenie wniosku o wyłączenie z obliczania wskaźnika dźwigni skarżącej ekspozycji wobec CDC, na które składają się kwoty, które skarżąca jest zobowiązana przenieść na rzecz CDC, jest niezgodna z prawem.
- 87 Należy zatem uwzględnić podniesione przez skarżącą zarzuty pierwszy i drugi oraz stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji, bez konieczności rozpatrywania zarzutu trzeciego.

## **W przedmiocie kosztów**

- 88 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ EBC przegrał sprawę, należy obciążyć go kosztami postępowania zgodnie z żądaniem skarżącej.
- 89 W myśl art. 138 § 1 regulaminu postępowania państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Wynika z tego, że Republika Finlandii pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

- 1) **Stwierdza się nieważność decyzji Europejskiego Banku Centralnego (EBC) ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/165 z dnia 24 sierpnia 2016 r.**
- 2) **EBC zostaje obciążony kosztami postępowania.**
- 3) **Republika Finlandii pokrywa własne koszty.**

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 13 lipca 2018 r.

Podpisy